
‘Lucia is onschuldig, denk ik’

INTERVIEW, Van onze verslaggever Lukas van der Storm
De Volkskrant, 14 januari 2008

AMSTERDAM - Schrijver Van Hechten vindt het verhaal van Lucia de B. uitstekend geschikt als drama.

Net nu de rechtszaak tegen Lucia de B. weer volop in het nieuws is, brengt theatergroep Toetssteen haar omstreden veroordeling op het podium tot leven. Hans van Hechten (61) schreef Lucy. Een Monsterproces, over de van meervoudige moord op patiënten verdachte verpleegster. De schrijver baseerde zijn stuk deels op praktijkkennis als psycholoog in een tbs-kliniek.

Hoe heeft u die ervaring in de tbs-wereld in het stuk verwerkt?

‘Toen ik in de jaren zeventig psycholoog was, merkte ik hoe moeilijk het is om objectief naar een tbs-veroordeelde te blijven kijken. Onbewust ontwikkel je een zwak voor sommige cliënten. In de tbs- en rechtbankwereld is het cruciaal de feiten onder ogen te blijven zien en je bewust te zijn van je eigen subjectiviteit. Dat breng ik tot uitdrukking via mijn hoofdpersoon. Dat is niet Lucia, maar een jonge psycholoog die haar onderzoekt. In het eerste deel vormt hij zich een beeld van deze vrouw. Hij twijfelt sterk aan haar schuld, maar krijgt tegengas van een psychiater van de oude stempel. Volgens haar gaat de echte Lucia achter een masker schuil. Het tweede gedeelte omvat een gefingeerde rechtszitting.’

Hoe kwam u op het idee om juist deze zaak te belichten?

‘Jaren heb ik met het idee rondgelopen om een stuk te schrijven over Dokter O., die als enige in Nederland veroordeeld is tot twee keer levenslang. Ik heb O. nog gekend, omdat hij in de tbs een van mijn cliënten was. Hij had gifmoorden gepleegd op zijn vrouw en op een celgenoot. Het is een raar en fascinerend verhaal, maar ik kreeg het op een of andere manier niet uit mijn pen. Geen idee waarom, misschien heb ik te dicht op die zaak gezeten. Toen de veroordeling van Lucia uitgebreid in het nieuws

kwam, bloeide langzaam het idee op om daar een stuk over te schrijven. Door de twijfels over haar schuld leent het verhaal zich uitstekend voor drama.'

Heeft u gekozen voor een waarheidsgetrouw beeld van het proces of geeft u een eigen invulling aan de feiten?

'Dat was een voortdurend gevecht bij het schrijven. Ik wilde Lucia neerzetten zoals zij is, maar het moest theateraal wel interessant blijven. Soms moest ik wel concessies doen. Ze heeft meerdere relaties in haar leven gehad, maar ik heb me in de tekst beperkt tot één man. Anders zou het te ingewikkeld worden.'

Op welke manier heeft u zich een beeld van De B. gevormd?

'Ik heb uitgebreide research gedaan naar de zaak en de persoon. Niet lang nadat ik besloten had om dit stuk te schrijven, kwam het boek Lucia de B. - reconstructie van een gerechtelijke dwaling van Ton Derksen uit. Dat was verrekke handig, ik hoefde niet zelf alle rapporten uit te pluizen.'

Hoe kijkt u na die zoektocht zelf aan tegen de schuldvraag?

'Ik vind dat Lucia niet met overtuigend bewijs veroordeeld is. Ik denk dat zij onschuldig is, al weet ik dat niet zeker. Ik ben er van overtuigd dat er vraagtekens te plaatsen zijn bij de bewijsvoering. Dat probeer ik via het stuk uit te dragen: zowel bij het gerechtshof als bij haar collega's ontwaar ik een tunnelvisie. Ze zijn overtuigd van haar schuld en zien in alles een bevestiging van hun standpunt. Ik vind dat mensen vaak te onvoorzichtig zijn in hun oordeel over anderen. Het stuk draait in beginsel niet om haar zaak, maar om de vraag "wat is nu echt waar?" Ik hoop dat die onzekerheid toeschouwers even in verwarring brengt.'